

Vadim Truchačov: Jak Rusko vidí Orbána a Fica

- CZ24 News | 22. prosince 2023

RUSKO/SLOVENSKO/MAĎARSKO: Je velmi dobře, že v Evropě jsou tak rozumní politici, jako jsou premiéři Maďarska a Slovenska Viktor Orbán a Robert Fico. Jsou připraveni spolupracovat s Ruskem a mluvit přímo o problémech, které Evropě přináší bezhlavý protiruský kurz. Nicméně stále zůstávají součástí západního systému a fungují v jeho rámci.

Maďarský premiér Viktor Orbán byl v posledních několika letech „paprskem světla v temném království“ Evropské unie, protože otevřeně kritizoval průběh tvrdé konfrontace mezi Západem a Ruskem. Nyní se k němu připojil Robert Fico, který se vrátil do čela vlády Slovenska a i on učinil řadu prohlášení a rozhodnutí, která se EU, USA, NATO a Ukrajině pravděpodobně nelíbí. A právě tito politici se dnes zdají být nadějí na obnovení vazeb s Evropou.

Stačí připomenout, že Orbán a jeho podřízení se kategoricky postavili proti přijetí Ukrajiny do Evropské unie a zároveň znovu odmítli dodávat zbraně svému severovýchodnímu sousedovi.

Budapešť považuje politiku potlačování národnostních menšin na Ukrajině za nepřijatelnou – mimochodem nejen Zakarpatských Maďarů. Maďarský premiér nakonec dal jasně najevo, že bruselská byrokracie vede Evropu do slepé uličky a je nutné co nejrychleji změnit politiku vůči Rusku.

Fico mluví přibližně ve stejném duchu. Domnívá se také, že Ukrajina vůbec nesplňuje kritéria pro členství v Evropské unii, a připomíná tamní bujení neonacismu. Oznámil ukončení vojenské podpory Ukrajině, které se Slovensku již podařilo „pomoci“ více než půl miliardou eur. Fico se navíc sešel s ruským velvyslancem v Bratislavě a také konstatoval neúčinnost politiky protiruských sankcí, která by měla být v nejbližší době přezkoumána.

A to nemluvíme jen o líbivých prohlášeních a činech jednotlivých, nepřiliš velkých a nepřiliš bohatých států ve středu Evropy. Orbán a Fico porušují euroatlantickou jednotu, o kterou Spojené státy a Evropská unie v posledních letech usilují. Jejich chování vyčnívá z ostatního harmonického sboru vyloženě rusofobů. A do značné míry tlačí i na politiky z jiných zemí, aby hovořili podobn -. Geert Wilders, který vyhrál volby v Holandsku, Alternativa pro Německo, Liga v Itálii... Seznam by mohl pokračovat.

Byrokratická mašinerie Evropské unie je navržena tak, že i velmi malý Kypr nebo Malta mají stejnou možnost blokovat některá rozhodnutí jako velké státy. Tím spíš ji má Maďarsko a Slovensko.

Dokážou tak zastavit zavádění zákazů nákupu ruské ropy a jaderného paliva – i když se to týká pouze jejich států. Podobně je tomu přiv rozhodování o sankcích, kde jsou mezery v protiruských restrikcích, které Rusku přinášejí živé peníze. A za to můžeme poděkovat Orbánovi a Ficovi.

Ne všechna naše očekávání však tito politici naplňují. Maďarsko například navzdory třenicím s Ukrajinou poslalo a posílá jí nevojenský materiál a ukrajinský vojenský personál se léčí na maďarském území, sankce proti Rusku Maďarsko podporovalo téměř deset let a přes neustálé tahanice s vedením západních struktur Orbán nepomýšlí na odchod ani z Evropské unie, ani z NATO. Totéž lze říci o Slovensku, které nedávno změnilo kurz zahraniční politiky. Zde lze dodat, že Fico i přes své odhodlání zastavit dodávky zbraní na Ukrajinu neřekl nic o tom, zda slovenské území bude nadále využíváno jako tranzitní zóna pro zásobování Ozbrojených sil Ukrajiny a jako opravárenská základna poškozené ukrajinské techniky. Můžeme si také připomenout, že současná slovenská vláda odsuzuje Rusko za „porušení územní celistvosti svých sousedů“.

Existuje několik vysvětlení pro tyto nepřijemné stránky maďarské a slovenské politiky. První a nejzřetelnější je jejich silná závislost na Evropské unii. Hovoříme o chudých zemích na evropské poměry, které nutně potřebují dotace z Bruselu. A EU může dobře využít tyto finanční nástroje jako mrkev i bič, aby podpořila „správné“ chování. Fico a Orbán si tedy nemohou dovolit hádky jak s EU,

tak s NATO. A proto nepřekračují neviditelnou hranici přijatelného sblížení s Ruskem.

Druhý moment. Oba státy jsou spolu s Polskem a Českou republikou součástí Visegrádské skupiny, se kterou se snaží koordinovat svou zahraniční politiku. Netřeba dodávat, jak se polské a současné české úřady k Rusku chovají. Nelze opomenout ani fakt, že samotné slovensko-maďarské vztahy nejsou kvůli historickým sporům a postavení slovenských Maďarů (tvoří téměř 10 % obyvatel Slovenska) bezproblémové. Orbán s Ficem se v minulosti několikrát přeli.

Třetím bodem je heterogenita politického pole obou zemí. V Maďarsku existuje protiruská opozice s téměř 40% podporou. A uvnitř vládnoucí strany jsou i lidé, kteří jsou připraveni naslouchat EU a NATO mnohem důrazněji než Orbán. Pokud jde o Slovensko, v nedávných volbách získaly protiruské strany přibližně 48 % hlasů. A prezidentka Zuzana Čaputová, která je extrémně protiruská, je schopna torpédovat a zdržovat mnoho Ficových iniciativ.

Pak začnou detaily, individuální pro každou zemi. V případě Maďarska mluvíme o státě, který má s námi složitou historii vztahů. A ačkoliv témata potlačení maďarských povstání v letech 1849 a 1956 Ruskem a SSSR nejsou nadnesena, v Maďarsku na ně vzpomínají. Máme také neshody ohledně výsledků druhé světové války – sám Orbán dal jasně najevo, že by mu nevadilo je přehodnotit. Konečně, skutečně upřímných rusofilů je v Maďarsku velmi málo – v protiruské České republice je jich dnes mnohem více.

Na Slovensku je historických problémů mnohem méně. Události roku 1968 v Československu vyvolávají více emocí v České republice a Slováci neměli hlubokou rusofobní politickou tradici. Slovensko je však zemí s velmi nestabilním národním vědomím a mladou státností, s nevyrovnanými zájmy. Mají tam stále tendenci se ohlížet za Českou republikou, jejíž vedení je dnes vůči Rusku krajně nepřátelské. Proto i zde jsou možnosti sblížení s Ruskem velmi omezené.

Je tedy velmi dobře, že Evropa má tak rozumné politiky, jako jsou Orbán a Fico. Jsou připraveni spolupracovat s Ruskem a mluvit přímo o problémech, které Evropě přináší bezuzdný protiruský kurz. A zatím brání EU a NATO v přijetí velmi drastických kroků. Stále však zůstávají součástí západního systému a fungují v jeho rámci. Naděje na ně proto mohou být omezené. Existuje příliš mnoho „páčidel“, proti kterým nemají „triky“.

AUTOR: Vadim Truchačov

[ZDROJ](#)

Překlad: Vladi/Myslenky OCemkoli